

Sv. Agnesa, panna a mučenica

21. januára 2024 ✝ Svätec týždňa

Životopisné údaje

Sv. Agnesa pochádzala zo vznešenej kresťanskej rodiny v Ríme. Už v 14. roku veku svojho bola uznaná za hodnú, vrúcnu lásku svoju k Bohu smrťou mučeníckou osvedčiť.

Bolo jej ešte len 13 rokov, keď už krásou a ešte viac cnosťami svojimi obrátila na seba všeobecnú pozornosť. Idúc raz zo školy, uzrel ju syn miestodržiteľa a celou výrečnosťou vyjavil jej lásku, ktorou k nej v srdci svojom zahorel. Agnesa však nevšímala si citov jeho.

Štedrosťou zamilovaného sľuboval jej poklady a drahokamy, všetky radosti života, celý raj pôžitkov, ak odhodlá sa za neho vydať. Agnesa však odvetila prívetиво, lež spolu s celou prísnosťou: *«Odstúp odo mňa a neznepokojuj ma; druhému som už zasnúbená a preto aj slovu svojmu a láske svojej verná ostanem.»*

S údivom spýtal sa mladík: *«Druhému si zasnúbená? Kto môže byť tento šťastlivý vyvolenec? Ktorý mladík v meste je bohatší, alebo rodom vznešenejší, než ja?»* Načo Anežka s oduševnením dala sa chváliť ženícha svojho: *«Ten je môj snúbenec a toho milujem, ktorého urodzenosť onú kráľov a kniežat ďaleko prevyšuje; Toho milujem, ktorého matkou bola panna, ktorého otec nikdy ženy nepoznal; Toho, ktorému chóry archanjelov slúžia a ktorého krásu slnko a mesiac obdivujú; Toho, ktorý púhym dýchnutím mŕtvych k životu kriesi a nemocných dotykom uzdravuje; Toho, ktorého láska je čistá, ktorého objatie je cudné a ktorého spojenie je samé panenstvo. On dá neveste svojej na prst prsteň viery; odeje ju rúchom lesknúcim sa farbami rozličných cností; na čelo jej vtlačí krvavé znamenie svojho umučenia; pripúta ju k sebe putami svätej lásky, a obdaruje ju pokladmi a slávou nehynúcou. Ten mi položil na prst prsteň tajomného spojenia; na hlavu zavesil mi predrahý skvost vzácných drahokamov; odel ma rúchom zlatom tkaným a za ozdobu daroval mi prevzácne diamanty. Na čele poznačil ma, aby každý poznal, že som jeho a inému nemôžem už náležať; Jeho krv sfarbila tvár moju; panická je prívetivosť jeho, a nekonečné mi zaslúbil poklady, ak ostanem mu vždy vernou.»*

Sv. Agnesa

zdroj: wikimedia commons

Hlboký zármutok zmocnil sa na tieto slová srdca mladíka, ktorý videl, že Agnesa ponuku jeho tak rozhodne odmieta, začal sa sužovať až z toho ochorel. Keď sa o tom dozvedel jeho otec, ponáhlal sa do príbytku svätej Agnesy a prosil ju, aby vypočula jeho syna; alebo aspoň balzamom nádeje zahojila jeho ranené srdce. Agnesy sa hlboko dotkli prosby zúfaleho otca, ale že lásku k jeho synovi žiadnu necítila, klamnú nádej jej ústa vysloviť nedokázali, a preto opakovala: *«Nemôžem a nesmiem, lebo som už zasnúbená.»*

Tu trápila miestodržiteľa zvedavosť; pýtal a vyzvedal sa, pátral a skúmal po tajnom ženíchovi, chcúc ho zničiť. Našiel sa mrzký lichotník, ktorý z nenávisti proti Agnese miestodržiteľovi zradil, že je ona kresťanka. Miestodržiteľ dal sv. Agnesu, pretože bola kresťanka, pred svoju súdnu stolicu predviesť a kázal, aby obetovala bohom a upustila od svojej panenskej tvrdošijnosti.

Vidiac, že na jeho rozkaz panna nič nedáva, dal tie najhroznejšie mučidlá doniesť; železné kliešte a škipce, dal pred jej očami hranicu dreva zapáliť, hrozil jej, že ju na tejto za živa dá spáliť, ak sa kresťanstva nezriekne.

Ona nezbledla a nezlakla sa pri pohľade na tieto nástroje, oko jej skvelo sa leskom nadšenia a s oduševnením vyjadrila úmysel svoj, že chce nebeskému Ženíchovi v panenskej čistote vernou zostať. Prekvapený týmto neočakávaným odporom zvolal miestodržiteľ: *«Sľúbila si večné panenstvo? Ale panny sú aj vestálky, choď a obetuj pred oltárom tejto bohyně a posväť jej život svoj, alebo bude po tvojej panenskej čistote: vydám ťa verejnej neviazanosti.»*

Dôstojne odvetila na toto sv. Agnesa: *«Pán Ježiš je príliš žiarlivý na čistotu neviest svojich, on nedá ich priviesť o cnosť čistoty panenskej; on je ochranca môj. Ty môžeš krv moju vycediť, to sa ti však nikdy nepodarí, aby si moje telo, ktoré zasvätené je Ježišu Kristu, znečistil.»* Takto osvedčila sa, pevne dúfajúc v pomoc božskú.

Sv. Agnesa

zdroj: wikimedia commons/Google Art Project

Súd však bol vyrieknutý nad ňou. Miestodržiteľ, zúriac zlosťou, rozkázal, aby sa vyplnilo, čím sa jej vyhrážal. Odviedli ju na miesto verejnej neviazanosti; ale tam, ó, zázrak, ako jej biely závoj s hlavy sňali, kaderavé vlasy v zázračnej hojnosti splynuli z jej hlavy okolo celého tela až po členky a zakryli ju ako hodvábnym plášťom. Dom hriechu stal sa ňou svätynou; skutkami noci začiernené steny zaskveli sa zázračným svetlom. Zjavil sa tu anjel Pána, ktorý príbytok hriechu naplnil žiarou svojou a panne podal vrchné rúcho biele, ako sneh.

Prišiel na to syn miestodržiteľov a s ním tlupa samopašných mužov bez hanby; avšak tí, zľaknúc sa, utiekli odtiaľ; a mladík zmyslov zbavený, keď sa k nej približoval, bleskom náhlým postihnutý, polomŕtvy klesol na zem. Keď to miestodržiteľ počul, dal hneď pannu k sebe priviesť a pýtal sa jej o nešťastí, aké postretlo syna jeho. *«Ženích, ktorého nevestu on sprziť chcel, zastihol ho a potrestal»*, odpovedala sv. Anežka. *«Ak ho uzdravíš»*, riekol k nej prokonzul, *«budem veriť, že si to ty neučinila nešťastným čarami svojimi»*.

Panna na to pozdvihla oči k nebesám, modlila sa, a mladík prišiel k životu a vzýval Ježiša Krista. Miestodržiteľ ju chcel následkom toho na slobodu prepustiť, ale pretože ľud, kňazmi modlárskymi vzbúrený, kričal: *«Na smrť s čarodejnicou!»* vydal ju zo strachu sudcovi Aspasiovi a Aspasius dal ju hodiť na horiacu vatru, avšak plameň sa jej panenských údov ani nedotkol. Vtedy rozkázal sudca vojakovi, aby jej hrdlo mečom svojím preklal. Krvácajúc z hlbokkej rany klesla na zem, a duša jej čistá zasnúbila sa večne so svojím ženíchom, Ježišom Kristom.

V ôsmy deň po jej smrti mesiačik rozostielal vlúdne svetlo svoje nad malou záhradkou neďaleko Ríma, v ktorej príbuzní sväté telo mučenice pochovali; skormútený otec a matka ponáhľali sa k hrobu milovanej dcéry. Tu v žiari mesiačika zjavila sa im sv. Agnesa s malým bielym baránkom na ruke, obklopená zástupom panien. Na pamiatku tohto videnia žehnajú sa každý rok v kostole sv. Agnesy dve malé jahniatka, z ktorých vlny zhotovuje sa pálium pre arcibiskupov, ktoré im pápež posiela a ktoré je pás, tri prsty široký, červenými a čiernymi krížmi pretkávaný, aký arcibiskupi nosia cez ramená na prsiach prevesený, na znamenie plnosti úradu arcibiskupského.

Sv. Agnesa na kresbe Johanna Overbecka

zdroj: wikimedia commons

Poučenie

Od prastarých čias stála sv. Agnesa vo veľkej úcte v Taliansku, v Španielsku a po celom Francúzsku; učitelia: sv. Ambróz, Hieronym, Augustín písali o nej, predstavujúc ju ako vzor nevinnosti. A vskutku niet nič krásnejšie nad slabé dievča, ktoré vo víre pohanstva vo vernosti k Ježišovi Kristovi stále ostáva, utratiac radšej život než nevinnosť. Aj ty preto, drahý čitateľ, hlboko cti túto čistú ľaliu, túto krásnu hviezdu na oblohe svätých; pozri často v tvojom duchu na ňu a pováž, aké pekné a bohumilé je jej srdce čisté.

«Blahoslavení sú čistého srdca, lebo oni Boha vidieť budú.» Ako sa to má s tebou, drahý čitateľ? Ty vieš, že si na obraz Boží stvorený. Či obraz tento nezneuctúješ oplzlými rečami, myšlienkami, skutkami? Ty vieš, že si vykúpený krvou Ježiša Krista. Či telesnými rozkošami nezabíjaš dušu svoju, dielo vykúpenia na zmar neuvádzaš? No vedz aj to: *«Že nič nečistého nevojde do kráľovstva nebeského!»*

Modlitba, ktorú sa sv. Agnesa modlila pred svojou smrťou

Všemohúci, všetkej úcty a poklony hodný Bože! Otče Pána nášho Ježiša Krista! Velebím Ťa, že som skrze tvojho jednorodeného Syna ušla hrozbám ľudí bezbožných. Hľa, čomu som verila, to teraz vidím, čo som dúfala, to už mám a po čom som túžila, to objímam. Hľa, už prichádzam k Tebe, k Bohu jedine pravému, ktorý so svojím Synom, Pánom Ježišom Kristom a Duchom Svätým žiješ a kraľuješ na veky vekov. Amen

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/sv-agnesa-panna-a-mucenica/>